

СТАНДАРТИЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО АУДИТУ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ

*КОРОЛЬ Є.Я., ЗДОБУВАЧ ПЕРШОГО
(БАКАЛАВРСЬКОГО) РІВНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМ. В.В. ДОКУЧАЄВА*

Стандартизація державного фінансового аудиту – є досить важливим та необхідним процесом, який на сьогоднішній день набуває виняткової актуальності. В першу чергу, з метою забезпечення сталого соціально-економічного розвитку країни при бюджетних обмеженнях, необхідний дієвий фінансовий контроль, який орієнтований на ефективне використання бюджетних коштів і державної власності. По-друге, з розвитком процесу глобалізації підвищуються вимоги входження країн у світову економіку, що спонукає їх дотримуватися міжнародних стандартів та впроваджувати прогресивні технології. Перш за все це відноситься до міжнародних вимог уніфікації національних стандартів фінансової звітності, та державного фінансового контролю. Для успішної інтеграції України у світовий економічний простір необхідна гармонізація всіх стандартів, в тому числі і в проведенні державного фінансового контролю та в запозиченні зарубіжного досвіду.

Стандарти аудиту – це базові принципи, яких повинні дотримуватися аудитори в процесі професійної аудиторської діяльності. Слово «стандарт» перекладається як «зразок», тобто це набір загальноприйнятих вимог до роботи аудитора. Аудиторські стандарти повинні бути незмінними, незалежно від спектра діяльності. Вони встановлюють єдині вимоги до порядку здійснення аудиторської діяльності, оформлення та оцінки якості аудиту та супутніх йому послуг, а також до порядку підготовки аудиторів та оцінки їх кваліфікації [5].

Відповідно до ст. 13 ЗУ «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» аудитори та суб'єкти аудиторської діяльності провадять аудиторську діяльність відповідно до міжнародних стандартів аудиту. При провадженні аудиторської діяльності

** Науковий керівник – Рагуліна І.І., к.е.н., доцент*

застосовуються міжнародні стандарти аудиту, оприлюднені державною мовою на офіційному веб-сайті Міністерства фінансів України, яке забезпечує їх актуалізацію [2]. Крім того, міжнародні стандарти можуть знайти і більш широку сферу застосування. Вони можуть і повинні застосовуватися в якості основи для формування та переробки посадових інструкцій компаній з метою деталізації конкретних вимог до працівника, професійних завдань і формування відповідальності в аудиторську діяльність. На практиці часто аудиторам доводиться поєднувати кілька трудових функцій через відсутність необхідного фахівця або з волі керівника.

Головним завданням державного аудиту є відсутність систематизованої та завершеної нормативно-правової бази загальних стандартів державного аудиту, виявлення проблем невідповідності, щодо методологічних засад державного аудиту сучасним умовам; низьке матеріально-технічне (враховуючи соціально-побутове) та фінансове забезпечення функціонування державного аудиту. Пріоритетними напрямками розв'язання цих проблем мають бути: розробка науково-практичних, щодо застосування норм МСА, надання необхідних рекомендацій щодо підвищення ефективності його управління, усунення та запобігання наявних недоліків, помилок та порушень, а також вдосконалення його діяльності в цілому [4].

Міжнародними стандартами, які описують саме державний аудит, є: INTOSAI – є автономною, незалежною, неполітичною неурядовою організацією, створеною в якості постійного інституту для обміну ідеями та досвідом у сфері зовнішнього аудиту; ISPPIA – Міжнародні стандарти професійної практики внутрішнього аудиту; ISA - Міжнародні стандарти аудиту.

Підсумовуючи практику організації державного фінансового контролю в розвинених країнах, організація INTOSAI у 1995 році визначила сім основних категорій аудиту та оцінювання [1]: аудит правильності та відповідності – чи дотримуються встановлені правила та норми; аудит економічності – чи відповідають обрані способи найбільш економічному використанню державних ресурсів у цілях виконання програми; аудит ефективності – чи відповідають за обсягами отримані результати вкладеним ресурсам; аудит результативності – чи збігаються результати зі стратегією; оцінка послідовності стратегії – чи відповідають передбачені стратегією способи набору цілей; оцінка впливу стратегії – якого економічного та

соціального ефекту досягнуто від реалізації конкретної стратегії; оцінка результативності стратегії та аналіз причинних зв'язків – є стратегії чи інших чинників отримані результати.

Міжнародною федерацією бухгалтерів було розроблено та затверджено міжнародні нормативи аудиту. Стандарти аудиту адаптуються до потреб оцінки, застосовуються при аудиті іншої інформації і наданні супутніх послуг. Склад і види процедур визначаються аудитором з урахуванням вимог МСА, відповідних професійних організацій, законів, нормативних актів і при необхідності з урахуванням умов домовленості про проведення аудиту [3].

Таким чином, на сьогоднішній день, стандартизація державного аудиту в Україні є важливою складовою, тому для того, щоб він розвивався більш ефективно, треба вивчити та адаптувати зарубіжний досвід. Оскільки, час – не стоїть на місці, доцільно зазначити, що будь-які стандарти повинні періодично оновлюватися, уточнюватися та переглядатися.

Література.

1. INTOSAI – Internationale Organisation der Obersten Rechnungskontrollbehörden. URL: <https://www.intosai.org/de/>

2. Міжнародні стандарти аудиту. URL: <https://mof.gov.ua/uk/mizhнародni-standarti-audit/>;

3. Ольховікова О.Л. Міжнародні стандарти контролю якості, аудиту, огляду, іншого надання впевненості та супутніх послуг. Міжнародна федерація бухгалтерів; Аудиторська палата України. Київ. 2010. 846 с.;

4. Слободняк Ю.Б. Внутрішній і зовнішній державний аудит: організаційно-правові аспекти // Економічний простір. 2011. № 49. С. 159–165.

5. Шевчук О.Д. Особливості проведення державного аудиту в Україні. Серія: Економічні науки. URL: <http://econjournal.vsau.org/files/pdfa/858.pdf>.